

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Tomaszowie Mazowieckim
za rok 2012**

SPIS TREŚCI

Str.

I. Przyczyny udzielania świadczeń	3
II. Formy pomocy świadczone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	4
3.1. Świadczenia z pomocy społecznej	4
3.1.1. Świadczenia pieniężne i niepieniężne	4
3.1.2. Dodatki mieszkaniowe	21
3.1.3. Stypendia i zasiłki szkolne	23
3.1.4. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	25
3.1.5. Realizacja projektu „Wsparcie”	32
III. Zatrudnienie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej	35
IV. Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	36

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim przedstawia poniżej roczne sprawozdanie z działalności Ośrodka za rok 2012

Rozdział I. Przyczyny udzielania świadczeń

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim realizuje politykę społeczną państwa na poziomie lokalnym poprzez udzielanie wsparcia socjalnego najuboższym mieszkańcom naszego miasta, jak też osobom mającym trudności w pokonywaniu problemów wynikających z ich ciężkiej sytuacji życiowej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udziela wsparcia osobom i rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej,

przy jednoczesnym spełnianiu kryterium dochodowego – zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 z późniejszymi zmianami) obowiązującej od 1 maja 2004 roku.

Rozdział II. Formy pomocy świadczone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

3.1. Świadczenia z pomocy społecznej

3.1.1. Świadczenia pieniężne i niepieniężne

Wśród form pomocy udzielanej przez tutejszy Ośrodek możemy wyróżnić:

- świadczenia pieniężne: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy w szczególności na: koszty leków i leczenia, zakup żywności, zakupu opału i odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, specjalny zasiłek celowy,
- świadczenia niepieniężne: praca socjalna, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenie społeczne, pomoc rzeczowa, w tym artykuły higieniczne i sanitarne, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, schronienie (mieszkanie chronione, pobyt w schroniskach, noclegowniach oraz ogrzewalni), posiłek, niezbędne ubranie, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej oraz domu dziennego pobytu.

Zasiłek stały

Jest to świadczenie obowiązkowe gminy, przyznawane na podstawie art. 37 ustawy o pomocy społecznej osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, przy jednoczesnym spełnieniu kryterium dochodowego.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej — różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 529 miesięcznie;
- w przypadku osoby w rodzinie — różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Zasiłek okresowy

Świadczenie to przyznawane jest na podstawie art. 38 ustawy o pomocy społecznej i przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego, przy jednoczesnym spełnieniu kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub gospodarującej w rodzinie. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20zł.

Zasilek celowy

Zasilek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, zakup opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Zasilek celowy może być również przyznany osobie lub rodzinie, która poniosła straty w wyniku: zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W tych przypadkach pomoc może być przyznana niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi. Sytuacja, w której dokonuje się zwrotu pomocy dotyczy osób lub rodzin z przekraczającym kryterium dochodowym.

Specjalny zasilek celowy może być przyznany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe.

Pomoc ta nie podlega zwrotowi jeśli wysokość pomocy (wartość) nie przekroczy odpowiedniego kryterium dochodowego.

Posiłki

Pomoc w formie posiłków obejmuje osoby pozbawione posiłków (szczególnie dzieci i uczniowie). Wszystkie te formy pomocy kierują się zasadą, że wsparcie otrzymują osoby/rodziny o niskich dochodach (jeśli nie przekraczają określonych progów dochodowych).

Usługi opiekuńcze

Ustawa o pomocy społecznej wskazuje, że pomoc w formie usług przysługuje osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innej przyczyny wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Usługi świadczone są w mieszkaniu osoby, która potrzebuje pomocy.

Usługi opiekuńcze mogą obejmować:

- pomoc w codziennych zajęciach, takich jak robienie zakupów, sprzątanie, gotowanie, załatwianie spraw w urzędach itp.,
- mycie, kąpanie, ubieranie, pomoc dla osób chorych, dozowanie lekarstw, prześcielenie łóżka, zapobieganie powstawaniu odleżyn i odparzeń, karmienie,
- w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z rodziną i otoczeniem,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze – np. pielęgnacja wspierająca proces leczenia, rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu zgodnie z zaleceniami lekarskimi lub zaleceniami specjalisty z zakresu rehabilitacji ruchowej lub fizjoterapii. Jest to szczególnie rodzaj usług dostosowanych do rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Są one świadczone przez specjalistów np. pielęgniarzy, rehabilitantów, fizjoterapeutów.

Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej

Kolejnym zadaniem wynikającym z ustawy o pomocy społecznej realizowanym przez ośrodek pomocy społecznej jest kompletowanie dokumentów w celu przyznania miejsca w domu pomocy społecznej osobom wymagającym całodobowej opieki, której Ośrodek w ramach usług opiekuńczych ani rodzina nie są w stanie zapewnić.

Na tę okoliczność jest przeprowadzany wywiad środowiskowy i kompletowane dokumenty, a następnie zostaje sporządzana decyzja o skierowaniu i naliczeniu odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej.

W 2012 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim objął pomocą 4730 osób, w tym przyznano decyzją administracyjną poniższe świadczenia:

- zasiłek stały	- 836 osobom,
- zasiłek okresowy	- 1298 osobom,
- zasiłek celowy	- 2704 osobom,
- zasiłek celowy specjalny	- 78 osobom,
- środki czystości dla podopiecznych	- 250 osobom,
- sprawienie pogrzebu	- 10 osobom,
- opłacenie pobytu w DPS	- 152 osobom,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne	- 659 osobom,
- usługi opiekuńcze	- 64 osobom,
- potwierdzenie prawa do świadczenia zdrowotnego na okres 90 dni	- 111 osobom,
- wypłata należnych wynagrodzeń opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez sąd	- 5 osobom,
- poniesione wydatki na opłacenie 10% udziału gminy za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	- 43 dzieci.

W ramach zadań nałożonych na Ośrodek Pomocy Społecznej realizowano program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Realizacja Programu ma na celu ograniczenie zjawiska głodu i niedożywienia, w szczególności wśród: dzieci i młodzieży, osób dorosłych o najniższych dochodach i znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji, osób starych, chorych, niepełnosprawnych.

Celem Programu jest także zapewnienie osobom w wieku poprodukcyjnym lub seniorom,

chorym, niepełnosprawnym, zwłaszcza osobom samotnym możliwości dowozu gorącego posiłku do miejsca zamieszkania.

Ogółem z programu skorzystało **3965** osób, w tym: 1.420 dzieci, 274 osoby dorosłe z czego 45 osobom dowieziono posiłek do miejsca zamieszkania oraz wypłacono 1581 osobom zasiłek celowy na zakup artykułów żywnościowych.

Na terenie miasta w okresie od 20 stycznia 2012r. do 31 maja 2012r. działały dwa punkty żywieniowe wyłonione wskutek rozstrzygniętego postępowania w trybie przetargu nieograniczonego:

- a) Fischer Group Sp. z o.o. ul. Jana Pawła II 134, Swolszewice Duże, 97-320 Wolbórz, wydawane w RESTAURACJI CHATA ul. Stolarska 4, 97-200 Tomaszów Maz. dla 120 osób, koszt jednego posiłku – 9,97 zł;
- b) Fischer Group Sp. z o.o. ul. Jana Pawła II 134, Swolszewice Duże, 97-320 Wolbórz, wydawane w punkcie żywieniowym dzielnicy Niebrów ul. Kombatantów 4, 97-200 Tomaszów Maz. dla 50 osób, koszt jednego posiłku – 9,97 zł;
- c) Fischer Group Sp. z o.o. ul. Jana Pawła II 134, Swolszewice Duże, 97-320 Wolbórz, RESTAURACJI CHATA ul. Stolarska 4, 97-200 Tomaszów Maz. - posiłki dowożone do miejsca zamieszkania dla 40 osób, koszt jednego posiłku wraz z usługą dowozu – 14,99 zł.

Natomiast na okres od 01 października do 31 grudnia 2012r. zadanie dotyczące żywienia 270 osób dorosłych przejęła Tomaszowska Spółdzielnia Socjalna "Impuls" ul. Stolarska 4, 97-200 Tomaszów Maz., której przekazano na realizację tego zadania dotację celową w kwocie 225.000,00zł.

W 2012 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim wydał **28883** decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń z pomocy społecznej, w tym:

<i>Liczba decyzji</i>	<i>Rodzaj decyzji</i>
24886	decyzje przyznające
1909	decyzje zmieniające
1111	decyzje uchylające
188	decyzje odmowne
69	decyzje wygaszające
616	decyzje wszczynające postępowanie

97	decyzje wznawiające postępowanie
7	decyzje umarzające postępowanie

Liczba wniesionych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Piotrkowie Trybunalskim odwołań od wydanych przez MOPS decyzji wynosi 25 odwołań, co stanowi 0,09 % ogółu wydanych decyzji.

Stanowisko SKO w powyższych sprawach:

<i>Liczba decyzji</i>	<i>Rodzaj decyzji</i>
14	decyzje utrzymujące w mocy decyzje wydane przez MOPS,
10	decyzje uchylające w całości do ponownego rozpatrzenia,
1	decyzja uchylająca w całości i jednocześnie decyzja przyznająca pomoc.

Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego

Zgodnie z art. 53 a ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej – na Ośrodkach Pomocy Społecznej spoczywa obowiązek wypłacania wynagrodzenia należnego opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

W roku 2012 wydatkowano kwotę **9.830,06 zł**, wypłacając pięciu opiekunom wynagrodzenie zgodnie z przedstawionymi przez osoby zainteresowane wyroków sądu.

Pieczka zastępcza

Z dniem 01 stycznia 2012 roku, tj. z dniem wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej jest zobowiązana do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie, odpowiednio do czasookresu pobytu dziecka w pieczy zastępczej (zgodnie z art.191 w/w ustawy):

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka — w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka — w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka — w trzecim roku i następnych latach pobytu

dziecka w pieczy zastępczej.

W roku 2012 ponosząc wydatki za 43 dzieci na opiekę i wychowanie wydatkowano kwotę **18.511,65 zł.**

Informacja dotycząca pracy Działu Pomocy Środowiskowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim

Dział Pomocy Środowiskowej podzielony jest na sześć zespołów problemowych, w których zatrudnieni są terenowi pracownicy socjalni.

Do zadań ogólnych pracowników socjalnych należy :

- prawidłowe i rzetelne przeprowadzanie wywiadów środowiskowych oraz wnioskowanie o pomoc zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- prowadzenie korespondencji we wszystkich sprawach dotyczących klientów Ośrodka,
- udzielanie klientom właściwych i wyczerpujących informacji oraz prawidłowe i sprawne załatwianie ich spraw,
- sporządzanie sprawozdań w obowiązującym terminie,
- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy – program – SEPI,
- ścisła współpraca z Komendą Powiatową Policji,
- zawieranie kontraktów socjalnych na spłatę zadłużeń w czynszu, energii elektrycznej, gazie, wodzie,
- sprawowanie przez pracowników socjalnych kurateli nad osobami częściowo ubezwłasnowolnionymi,
- pełnienie roli opiekunów prawnych przez pracowników socjalnych,
- udział w grupach roboczych dotyczących Niebieskiej Karty,

Każdy z zespołów specjalizuje się w udzieleniu pomocy zgodnie ze zgłaszanym problemem. Średnio w miesiącu terenowi pracownicy socjalni obsługują około 1500 środowisk.

Zespół d/s Osób Bezrobotnych – w zespole zatrudnionych jest sześciu terenowych pracowników socjalnych.

W tym zespole w ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni:

- ściśle współpracują z Powiatowym Urzędem Pracy w celu pozyskiwania ofert pracy przez klienta-program SEPI,
- współpracują z psychologiem i prawnikiem zatrudnionym w tutejszym Ośrodku,
- motywują klientów do aktywności zawodowej,

- typują klientów do prac społecznie – użytecznych,
- prowadzą rozmowy z klientami dotyczącymi podnoszenia ich kwalifikacji zawodowych i kierują osoby na szkolenia.

Zespół d/s Rodzin Wielodzietnych i Niewydolnych Wychowawczo – w zespole zatrudnionych jest czterech terenowych pracowników socjalnych.

Poprzez pracę socjalną pracownicy socjalni dążą do tego, aby rodziny wykorzystywały swoje możliwości w celu poprawienia sytuacji rodzinnej i bytowej. W 2012r. pracownicy motywowali matki samotne do ustalania sądowych alimentów na dzieci i podwyższania już ustalonych w celu poprawy sytuacji materialnej rodziny we własnym zakresie.

Sześć rodzin objętych było wsparciem w formie asystenta rodziny.

Pracownicy socjalni wytypowali 15 osób do spotkania z terapeutą dotyczącego tematu: *Komputer, internet, telefon, wartości i zagrożenia dla twojego dziecka* oraz 16 osób " *Postawy rodziców a rozwój dziecka – promocja efektywnych metod wychowawczych*" – spotkanie odbyło się w Klubie Integracji Społecznej.

Ponadto zespół pracowników socjalnych współuczestniczył w zorganizowaniu pikniku w 2012r. pod hasłem " Postaw na rodzinę" , w którym brało udział 46 rodzin a w tym 112 dzieci.

W celu szerzenia rozwoju kulturalno - oświatowego oraz poznawania historii i zabytków miasta w 2012r. - 28 rodzin wielodzietnych otrzymało bezpłatne karnety wstępu na teren Skansenu Rzeki Pilicy oraz 26 rodzin otrzymało bezpłatne karnety wstępu na teren Grot.

W ramach współpracy z Ośrodkiem Kultury "Tkacz"

25.01.2012r. - 45 rodzin wzięło udział w musicalu "Kto ogrzeje Mikołaja" ,

26.06.2012r. - 60 dzieci wzięło w udział w spektaklu "Piotruś Pan" ,

28.11.2012r. - 18 rodzin wzięło udział w spektaklu "Królewna Śnieżka" ,-

- 16 osób brało udział w spotkaniu z przedstawicielami Centrum Nauki i Biznesu "Żak"

W ramach pracy socjalnej pracownicy Zespołu d/s Rodzin Wielodzietnych i Niewydolnych Wychowawczo zawarli kontrakty socjalne z przedstawicielami rodzin:

- 12 kontraktów na spłatę zadłużenia w czynszu
- 2 kontrakty na zadłużenie w opłatach za energię elektryczną, wodę
- 6 kontraktów na współpracę rodziców ze szkołą: pedagogiem, wychowawcą
- 1 kontrakt na porady psychologiczne w rodzinie
- 9 kontraktów na prace społecznie – użyteczne
- 17 kontraktów na porady prawne
- 1 kontrakt na malowanie mieszkania

Ponadto zespół systematycznie podejmował działania takie jak:

- przeprowadzenie interwencji w rodzinach z problemami alkoholowymi, średnio 2 – 3 w miesiącu;
- udział w grupach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego;
- monitorowanie środowiska w których założona została *Niebieska Karta*;
- motywowanie osób do aktywności zawodowej i podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych
- pomoc w pisaniu pozwów rozwodowych oraz o przyznanie alimentów;
- współpraca z PUP (dla 3 osób wystąpiono z pismem o wydanie skierowania do pracy poza kolejnością), z PCPR, Starostwem Powiatowym, z PCK - wydanie decyzji przyznającej odzież, typowanie rodzin do paczek świątecznych;
- kierowanie osób do KIS w celu uzyskania porady porady prawnej, konsultacji terapeutycznej z psychologiem, udział w grupie Wsparcie.

z psychologiem, typują osoby do Grup Wsparcia,

Zespół d/s Osób Niepełnosprawnych – w zespole zatrudnionych jest czterech terenowych pracowników socjalnych, do zadań pracowników należy:

- aktualizacja zasiłków stałych,
- współpraca z Powiatowym Zespołem d/s Orzekania o Niepełnosprawności,
- współpraca z poradniami rejonowymi,
- przeprowadzanie wywiadów dla Środowiskowego Domu Samopomocy,
- współpraca z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych,
- współpraca z TTBS,
- udział w posiedzeniach MKRPA,
- udział w Zespole Interdyscyplinarnym,
- współpraca z KPP, kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi,
- współpraca z lokalnym środowiskiem w miejscu zamieszkania,

Zespół podejmuje działania w środowiskach dotkniętych problemem alkoholowym jak również zagrażających zdrowiu klienta. Pracownicy socjalni z tego zespołu w ramach pracy socjalnej u osób niezaradnych życiowo świadczą pomoc w postaci wypełnienia wniosku, kompletowania dokumentów do Powiatowego Zespołu d/s Orzekania Niepełnosprawności, dodatków mieszkaniowych. W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni wspólnie z klientem odbywają wizyty: do lekarza, na komisję lekarską.

W 2012r. zespół wystąpił z wnioskiem do Sądu o wydanie skierowania na przymusowe leczenie

psychiatryczne dla 2 osób , zawarł 5 kontraktów socjalnych na prace społecznie – użyteczne ,ponadto pracownicy zmotywowali 17 osób niepełnosprawnych klientów MOPS do aktywności zawodowej poprzez udział w projekcie " Wsparcie".

Zespół d/s Osób Starszych i Długotrwanie Chorych – w zespole zatrudnionych jest trzech terenowych pracowników socjalnych.

Celem zespołu jest zapewnienie opieki, pomocy osobom starszym w miejscu zamieszkania. Osoba starsza jest specyficznym przykładem klienta pomocy społecznej, posiadającym własne spojrzenie na rzeczywistość i znaczny bagaż doświadczenia życiowego. Praca z seniorem wymaga od pracownika socjalnego dużej cierpliwości, rozwagi i taktu w postępowaniu. Niejednokrotnie pracownicy socjalni pełnią rolę opiekunów, doradców, słuchaczy, pośredników i mediatorów w relacjach osoba starsza – rodzina. Pracownik socjalny długo pracuje swoją postawą na zdobycie zaufania osoby starszej.

W pracy socjalnej realizowanej przez pracowników można zaobserwować coraz więcej przypadków podejmowania prób ponownego nawiązywania więzi rodzinnych lub ich wzmacniania w związku z zapewnieniem opieki i pomocy w relacjach osoba starsza – dzieci – wnuki.

Nieodzownymi elementami wsparcia dla najuboższych seniorów są:

- ustalenie uprawnień do pobierania zasiłku pielęgnacyjnego u osób przed 75 r.ż.(pobranie druków na komisję lekarską, pomoc w wypełnieniu druków),
- ustalenie możliwości korzystania z dodatku mieszkaniowego (wypełnienie druków u administratora budynku , pomoc w wypełnieniu druków),
- ustalenie wsparcia ze strony Poradni w ramach opieki długoterminowej(zgłoszenie pielęgniarce środowiskowej konieczności fachowego wsparcia pielęgnacyjno- - medycznego,
- ustalenie pomocy usługowej(świadczona przez MOPS),
- ustalenie pomocy rzeczowej w przypadku zaistniałych braków w odzieży(pomoc instytucji charytatywnych,
- ustalenie pomocy w formie art. żywnościowych z Banku Żywności,
- proponowanie wsparcia psychologa lub prawnika,
- w razie konieczności umieszczenia w DPS negocjacje z rodziną w sprawie odpłatności za pobyt.

W 2012r. zespół interweniował w 18 przypadkach dotyczących zaniedbywań osób starszych w tym 8 osób dotkniętych chorobą psychiczną ponadto wydano 28 skierowań na umieszczenie w

DPS.

Pracownicy socjalni monitorują środowiska, w których przeprowadzane były interwencje, celem zbadania faktycznego sprawowania opieki. Utrzymany jest też kontakt z rodziną osoby starszej, umożliwiamy rodzinie i osobie wsparcie ze strony MOPS, wspomagamy poprzez poradnictwo w różnych aspektach życia.

W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni najczęściej współpracują z takimi instytucjami jak: Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej, Spółdzielnią socjalną „Impuls”, współpraca z pracownikiem socjalnym ze szpitala oraz pracownikami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Zespół d/s Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Bezdomności - w zespole zatrudnionych jest czterech terenowych pracowników socjalnych.

Zespół współdziała z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, instytucjami pozarządowymi np. Arka Nadziei, z klubami i stowarzyszeniami abstynenckimi, ze Schroniskiem im. św. Brata Alberta, Klubem Integracji Społecznej, Powiatowym Urzędem Pracy, Policją, Strażą Miejską.

W 2012r pomoc świadczona była w formie :

- gorącego posiłku -89 osób,
- odzieży z instytucji charytatywnych - 42 osoby,
- pomocy żywnościowej z organizacji pozarządowych - 35 osób ,
- usług opiekuńczych - 9 osób,
- pobytu w schronisku - 35 osób,
- prac społecznie - użytecznych - 6 osób,
- zasiłku stałego - 120 osób,
- potwierdzenie świadczeń zdrowotnych-18 osób.

W przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia środków wsparcie finansowe klientom udzielane jest w formie przelewów zgodnie z art.11 ust.1. ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. zasiłki na żywność przelewem - na sklep, aptekę, skład opałów. Na konto TTBS, na konto Zakładu Energetycznego.

W ramach pracy socjalnej 16 członków rodzin zmotywowano do złożenia wniosku na leczenie odwykowe do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Pracownicy socjalni biorą czynny udział w „Forum Trzeźwości” oraz szkoleniach organizowanych w ramach tej akcji, a także uczestniczą w spotkaniach i imprezach organizowanych przez

organizacje pożytku publicznego. Pracownicy socjalni systematycznie kontaktują czynnych alkoholików z działaczami klubu AA - z trzeźwymi alkoholikami. Działania te przynoszą duże efekty w ramach szerzenia trzeźwego stylu życia.

Zaktywizowano 4 kobiety - osoby współuzależnione - do udziału w grupie wsparcia w klubie abstynenckim. Działania motywujące do abstynencji i zmiany stylu życia sprawiły, że 3 osoby przebywające w schronisku powróciły do swoich rodzin.

Ośrodek w dalszym ciągu będzie prowadził działalność profilaktyczną i propagował ideę trzeźwości wśród podopiecznych tutejszego Ośrodka.

Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

W jego skład wchodzi czterech pracowników socjalnych i terapeuta.

Pod opieką zespołu pozostaje około 70 środowisk objętych stałym wsparciem materialnym oraz pracą socjalną. Są to rodziny często wykluczone społecznie, nieporadne życiowo, niewydolne wychowawczo, bardzo często dotknięte problemem przemocy domowej, gdzie zjawiskiem współistniejącym jest również uzależnienie alkoholowe. Głównymi problemami w tych rodzinach jest brak wsparcia ze strony rodziny oraz najbliższego środowiska sąsiedzkiego, niska samoocena, przeświadczenie, że nic się nie da zrobić, marazm życiowy i obojętność, otepiałość na życie społeczne. Osoby z takich rodzin często skupiają się jedynie na zaspokojeniu tego czego brakuje, czyli często najbardziej podstawowych potrzeb egzystencjalnych. Środowiska objęte wsparciem zespołu są systematycznie monitorowane przez pracowników socjalnych.

Praca w zespole ds. Przeciwdziałania Przemocy ma charakter pracy metodą indywidualnego przypadku. Każda bowiem sytuacja jest inna i wymaga innych działań, zależnych od sytuacji oraz determinacji danego podopiecznego. W ramach pracy socjalnej świadczona jest pomoc w zakresie szeroko rozumianych rozmów wspierających, profilaktycznie – ostrzegawczych, ukazujących konsekwencje prawne danych zachowań negatywnych, motywujące np. do podjęcia zatrudnienia. Wielokrotnie pracownicy socjalni, czasem przy współudziale terapeuty, prowadzili mediacje rodzinne, rozmowy wychowawcze z młodzieżą. Wielokrotnie dokonywane były wizyty z osobami niezaradnymi życiowo w gabinetach lekarskich (ginekolog, psychiatra, psycholog, pediatra).

W środowiskach gdzie występuje taka potrzeba, organizowana była wielokrotnie pomoc rzeczowa w formie mebli, podstawowego sprzętu AGD. Pracownicy socjalni zbierają w swoim pokoju ubrania i zabawki, które następnie przekazują potrzebującym klientom.. Wielokrotnie udzielano wsparcia w pisaniu pism urzędowych, odwołań od decyzji, wniosków do Sądu, Prokuratury czy Policji. W ramach przydziału lokalu z zasobów komunalnych wielokrotnie nawiązywano

współpracę z TTBS, pisano wnioski i pisma popierające przydział mieszkania w szczególnych przypadkach. Pracownicy socjalni kilkakrotnie uczestniczyli w spotkaniach z Prezydentem Miasta oraz Komisją Mieszkaniową, dotyczących przydziału lokalu mieszkalnego.

Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy jest również grupą o charakterze interwencyjnym. Miesięcznie do tego zespołu spływa około 10 zgłoszeń interwencyjnych, które wymagają szeregu działań (podjęcie współpracy ze szkołą, rozmowa z położną, z najbliższym środowiskiem sąsiedzkim, napisanie notatki służbowej, pisma itp).

W 2012r. ze środowisk w których występowało zagrożenie życia lub zdrowia odebrano 25 dzieci z 10 rodzin. Umieszczone zostały w placówkach opiekuńczych oraz rodzinnym środowisku zastępczym. Nadmieniamy, iż w wielu środowiskach dzięki wnikliwej i systematycznej pracy socjalnej, mimo istniejącego realnego zagrożenia odebrania dzieci, nadal mogły one pozostać pod opieką swoich rodziców (9 rodzin).

Ponadto pracownicy socjalni z zespołu ds. przemocy sporządzają wiele pism urzędowych, wniosków do Sądu, KPP, Prokuratury, MKRPA. Składają zeznania w wielu sprawach, którymi się zajmują.

Zespół ds. przemocy realizuje procedurę Niebieskich Kart, uczestniczy w zebraniach grup roboczych, zajmuje się konkretnymi przypadkami przemocy, prowadzi dokumentację, organizuje wizyty kontrolne w środowiskach, prowadzi działania z ofiarą ale i sprawcą przemocy. Z każdego spotkania zespołu sporządzany jest protokół , a także opracowywane są indywidualne plany pomocy w rodzinie z zaznaczeniem ról poszczególnych członków zespołu, przygotowywane są działania profilaktyczne dotyczące zagadnienia przemocy.

Jeden z pracowników tego zespołu oddelegowany jest do pracy w zespole interdyscyplinarnym, w którym pełni funkcję zastępcy przewodniczącego i koordynuje działania służb w ramach procedury „Niebieska Karta”.

W roku 2012 na terenie miasta funkcjonowało 148 Niebieskich Kart. Dzięki stałej współpracy z psychologiem, pracownicy socjalni mogą liczyć na jego fachowe wsparcie podczas interwencji czy też pierwszego spotkania z osobą dotkniętą przemocą w ramach Niebieskiej Karty.

Niejednokrotnie pracownicy w nagłych przypadkach wymagających natychmiastowego odizolowania ofiary od sprawcy przemocy, interweniują w środowisku, zabezpieczając dzieci w placówkach opiekuńczych bądź w rodzinnych środowiskach zastępczych. Pracownicy socjalni pozostają w stałym kontakcie z terapeutą i prawnikiem działającymi w Klubie Integracji Społecznej. Ponadto w swojej codziennej pracy oraz poprzez Zespół Interdyscyplinarny stale

współpracują z Komendą Powiatową Policji, Szkołami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie (w tym z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej), Poradniami Rodzinnymi i Specjalistycznymi, MKRPA).

W ramach pracy zespół sprawuje funkcję opiekuńczą nad mieszkaniem chronionymi, funkcjonującymi na terenie miasta przy ul. Wschodniej i Jana Pawła. Aktualnie w dwóch mieszkaniach chronionych umieszczone są 2 matki samotnie wychowujące dzieci, zagrożone bezdomnością i wykluczeniem społecznym. Świadczona jest na ich rzecz szeroko pojęta pomoc socjalna oraz rzeczowa, realizowane są indywidualne programy usamodzielniania.

Ponadto w Dziale Pomocy Środowiskowej jest zatrudnionych dwóch pracowników merytorycznych. Do ich obowiązków należy:

- sprawowanie bieżącej kontroli nad jakością i prawidłowością przeprowadzanych wywiadów środowiskowych,
- nadzór nad prawidłowością wnioskowanej pomocy społecznej,
- przeprowadzanie wywiadów na wypłatę wynagrodzenia dla opiekuna prawnego, dla osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej lub częściowo,
- prowadzenie korespondencji we wszystkich sprawach dotyczących klientów Ośrodka,
- bieżąca współpraca z terenowymi pracownikami socjalnymi obsługującymi podległe rejony opiekuńcze,
- udzielanie instruktarzu i sprawowanie nadzoru nad pracą podległych pracowników,
- przestrzeganie terminów załatwiania spraw,
- przyjmowanie i prowadzenie korespondencji z instytucjami,
- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy – program SEPI,
- ścisła współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Działalność Klubu Integracji Społecznej w 2012 roku

Klub Integracji Społecznej jest sekcją Działu Pomocy Społecznej udzielającą wsparcia dla integrowania się grup osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych.

Klub Integracji Społecznej funkcjonujący w ramach wewnętrznej struktury Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim wspiera osoby bezrobotne oraz zagrożone marginalizacją społeczną i zawodową z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Klub udziela wsparcia osobom indywidualnym oraz ich rodzinom w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności

lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych i zawodowych.

W okresie od stycznia do grudnia 2012r. w Klubie Integracji Społecznej wsparciem objęto około **640** osób.

W tym udzielono:

- porad psychologicznych 198 ,
- konsultacji prawnych 420.

Zajęcia prowadzono w sali wykładowej budynku Zespołu Placówek Wychowania Pozaszkolnego w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. Farbiarskiej 20. Większość problemów z jakimi zgłaszały się osoby dotyczyła przemocy w rodzinie, współzależnienia, kłopotów wychowawczych z dziećmi i młodzieżą oraz zaburzeń emocjonalnych, sprawy lokalowe, rodzinne, spadkowe, ZUS, zadłużeń, eksmisji, przemocy domowej, apelacji, zażaleń, odwołań, pism procesowych.

Klub Integracji Społecznej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim w 2012r. organizował prace społecznie użyteczne dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających z pomocy społecznej. Prace społecznie użyteczne podjęło **96** osób bezrobotnych, z którymi podpisano kontrakty socjalne. Realizując prace społecznie użyteczne łącznie wypracowano 15 000 godz. zaplanowanych. Prace obejmowały 40 godzin miesięcznie, nie więcej niż 10 godz. tygodniowo na osobę.

W ramach prac społecznie użytecznych podejmowano następujące rodzaje działań:

- porządkowanie terenów zielonych, pielęgnacja trawników na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego,
- prace porządkowe i gospodarskie na terenie miasta, szkół i przedszkoli.

Klub Integracji Społecznej w okresie kwiecień-czerwiec zorganizował spotkania dla klientów MOPS z przedstawicielem Centrum Nauki i Biznesu „Żak” podczas którego motywowano i zachęcano uczestników do podjęcia bezpłatnej nauki. W maju br. odbyło się spotkanie profilaktyczno - informacyjne z terapeutą MOPS zorganizowane dla rodziców dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym. Podejmowany temat dotyczył wartości i zagrożeń płynących z korzystania z komputera, Internetu, telefonu komórkowego. Poradnictwem psychologicznym podczas spotkania objęto 11 osób. Klub Integracji Społecznej w czerwcu uczestniczył w organizacji pikniku „Postaw na rodzinę”, którego celem było kształtowanie prawidłowych więzi między rodzicami i dziećmi.

W ramach Klubu Integracji Społecznej w dniu 09.11.2012r. zorganizowano spotkanie z terapeutą dla 30 rodziców rodzin niewydolnych wychowawczo i wielodzietnych, którego tematem było: „*Postawy rodziców a rozwój dziecka – promocja efektywnych metod wychowawczych*”.

W okresie listopad - grudzień 2012r. zorganizowano cykl spotkań terapeuty z młodzieżą z Gimnazjum nr 2 i Gimnazjum nr 3, których celem była profilaktyka zagrożeń płynących z Internetu – temat: „Cyberprzemoc”, w których uczestniczyło łącznie 262 dzieci.

W obrębie działań Klubu Integracji Społecznej w miesiącu wrześniu zorganizowano

I spotkanie „seniorów”, podczas którego powołano **„Klub Seniora”** działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

Celem stworzenia takiego Klubu było zorganizowanie czasu wolnego, aktywizacja i integracja społeczności lokalnej.

Klub Seniora „Pasja” - miejsce spotkań Zespół Szkół nr4 w Tomaszowie Maz., ul. Ostrowskiego14, (pierwszy i ostatni czwartek miesiąca).

Klub liczy około 70 osób.

Pierwsze spotkanie odbyło się 27.09.2012r., podczas którego Dyrekcja i kierownictwo Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zaproponowało powołanie takiego Klubu dla potrzeb ludzi starszych. Celem nadrzędnym jaki przyświecał powołaniu takiej jednostki była aktywizacja i integracja społeczności lokalnej.

Kolejne spotkanie inauguracyjne - odbyło się 11.10.2012r. przybyło liczne grono rencistów i emerytów, a także Pan Waldemar Wendrowski Z-ca Prezydenta Miasta Tomaszowa Maz., Z-ca Naczelnika Wydziału Spraw Społecznych i Dyrekcja MOPS. Podczas spotkania przedstawiono cele powstania Klubu oraz odczytano Regulamin Klubu. Uczestnicy wypełnili deklaracje przystąpienia do „Klubu”, wybrano zarząd „Klubu”. Dużym zainteresowaniem cieszyła się prelekcja dietetyka, który opowiedział przybyłym gościom jak należy w racjonalny sposób odżywiać się w wieku dojrzałym. Osoby przybyłe otrzymały bilety do kina (na film pt. Choć goni nas czas”) oraz do kawiarni w ramach projektu: Kino i kawę za 1zł zrealizował Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tomaszowa Mazowieckiego – udział wzięło 39 osób.

W dniu 08.11.2012 odbyło się trzecie spotkanie Klubu Seniora działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tomaszowie Maz. na którym prawnik wygłosił wykład na temat "Prawa spadkowego" by osobom zebranym przybliżyć wiedzę z tego zakresu.

Chętne osoby otrzymały bezpłatny karnet na basen przy Zespole Szkół nr. 4 ul. Ostrowskiego 14 na okres XI - XII 2012r

i na koncert Krystyny Gizowskiej, który odbył się w sali kina "Włókniarz" w dniu 14.11.2012 o godzinie 16³⁰. Członkowie Klubu w trakcie spotkania wyrazili chęć organizacji zabawy andrzejkowej i Wigilii.

W dniu 30.11.2012r. Klub Seniora „Pasja” zorganizował dla swoich członków Bal Andrzejkowy. Impreza odbyła się w świetlicy Zespołu Szkół nr 4, stałym miejscu spotkań członków klubu. Dzięki życzliwości Dyrektora Zespołu Szkół nr 4 Pana Mirosława Zielińskiego Klub „Pasja” skorzystał z pomieszczenia stołówki i sprzętu grającego, którego obsługą zajmowali się uczniowie szkoły. Podczas imprezy Andrzejkowej w celu zapewnienia swoim członkom dobrej zabawy, integracji oraz miłego spędzenia czasu wolnego zorganizowane zostały liczne występy lokalnych artystów: Pana Kazimierza Mateckiego „Tomaszowskiego tenora” i Pana Stanisława Fijałkowskiego – „Tomaszowskiego iluzjonisty”. Założeniem Klubu „Pasja” jest rozwijanie różnorodnych form życia kulturalno – oświatowego, towarzyskiego i wypoczynku ludzi starszych oraz rozbudzanie zainteresowań.

„OGRZEWAŁNIA" dla osób bezdomnych

Ogrzewalnia dla osób bezdomnych swoją działalność rozpoczęła 21 grudnia 2011r. przy ul. Zgorzelickiej 21. Ogrzewalnia była pomieszczeniem dla bezdomnych mężczyzn i kobiet, którzy z powodu braku stałego miejsca pobytu nie miały innej możliwości zabezpieczenia się przed zimmem.

Korzystający z ogrzewalni mieli prawo skorzystać z gorącej herbaty, czystej odzieży, toalety, łazienki oraz zwrócić się do pracownika socjalnego o pomoc w otrzymaniu gorącego posiłku w jadalni. W 2012r. ogrzewalnia została uruchomiona 1 grudnia przy ul. Farbiarskiej 20 w godzinach 20.00 – 8.00 rano. Ze względu na pogarszające się warunki atmosferyczne i spadek temperatur ogrzewalnia działa całodobowo.

W okresie od 01.01.2012 do 31.01.2012r. z pobytu w ogrzewalni skorzystało 130 osób. Nadzór nad osobami bezdomnymi sprawowały 2 osobowe zespoły opiekunów i 1 pracownik socjalny pełniący dyżur

W ramach pracy socjalnej, pracownicy socjalni zmotywowali 4 osoby do podjęcia leczenia odwykowego (w ramach terapii stacjonarnej 3 osoby i terapii długoterminowej 1 osobę).

Ponadto uratowano 7 osobom życie poprzez udzielenie pierwszej pomocy w sytuacjach zagrażających życie, jak również w 1 przypadku została udaremniona próba targnięcia się na własne życie.

W ogrzewalni obowiązywał zakaz spożywania i wnoszenia alkoholu oraz palenia tytoniu.

Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi

W 2012 r. MOPS współpracował z organizacjami pozarządowymi:

- Polskim Czerwonym Krzyżem w zakresie przekazywania odzieży osobom potrzebującym i ofiarom klęsk żywiołowych,
- Abstynenckim Stowarzyszeniem Klubu Wzajemnej Pomocy „Ala” i „Azyl” w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom,
- Fundacją „Arka Nadziei” w zakresie akcji świątecznej dla dzieci klientów MOPS (przekazywanie paczek bożonarodzeniowych) oraz w corocznej akcji Banku Żywności,
- Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta – schroniskiem dla osób bezdomnych,
- Towarzystwem Przyjaciół Dzieci w ramach dofinansowania półkolonii,
- Parafiami Rzymsko-Katolickimi. Pracownicy socjalni typują dzieci klientów naszego ośrodka do letniego wypoczynku organizowanego przez parafię Najświętszego „Serca Jezusowego” przy ul. ks. J. Popiełuszki 2. jak również kierują osoby z problemem alkoholowym celem uczestniczenia w grupie wsparcia.
- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom,
- Domami Pomocy Społecznej w zakresie przygotowywania i dowożenia gorących posiłków,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie kierowania podopiecznych do domów pomocy społecznej,
- Kuratorami Sądowymi ds. Nieletnich w zakresie rozwiązywania problemów nieletnich szczególnie w rodzinach patologicznych,
- Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych,
- Komendą Powiatową Policji w zakresie wspierania pracowników merytorycznych w realizacji zadań,
- Urzędem ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych w Warszawie,
- Gimnazjum Nr 2 w zakresie mobilizowania rodzin do utrzymywania stałego kontaktu ze szkołą - wychowawcą klasy wyrównawczej, do której uczęszczają dzieci z problemami wychowawczymi, oraz firmami prywatnymi:
  - Tomaszowską Spółdzielnią Socjalną „IMPULS”.

3.1.2 Dodatki Mieszkaniowe

Dodatki mieszkaniowe, jako organ właściwy realizuje zadania w zakresie przyznawania dodatków mieszkaniowych.

Dodatek mieszkaniowy jest jedną z form pomocy społecznej, który przyznaje się na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. Nr 71 poz. 73 z późn. zm.), Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie dodatków mieszkaniowych (Dz.U. Z 2001r. Nr 156 poz.1817, z 2005r. Nr 131 poz.1094), Uchwały Nr XVIII/195/03 Rady Miejskiej Tomaszowa Maz. z dnia 19.12.2003r. w sprawie obniżenia wskaźników procentowych określających wysokość dodatku mieszkaniowego (Dz. U. Woj. Łódzkiego Nr 39 z dnia 20.02.2004r. poz. 377)

Przysługuje on osobom, które muszą spełniać następujące warunki :

- posiadają tytuł prawny do lokalu (najem, podnajem, spółdzielcze prawo do lokalu, własność samodzielnego lokalu mieszkalnego, własność domu jednorodzinnego oraz osoby bez tytułu prawnego oczekujące na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny),
- odpowiednia powierzchnia użytkowa lokalu dla odpowiedniej liczby osób w nim zamieszkujących (dla jednej osoby **45,5 m²**, dla dwóch osób **52 m²**, dla trzech osób **58,5 m²**, dla czterech osób **71,5 m²**),
- średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym, obowiązującej w dniu złożenia wniosku (do 28 lutego 2012r. były to kwoty **1274,31 zł.** i **910,22 zł.**, a od 1 marca 2012r. to kwoty odpowiednio **1398,56 zł.** i **998,97 zł.**).

Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na wniosek osoby uprawnionej. Do wniosku potwierdzonego przez zarządcę, ubiegający się o w/w formę pomocy składa deklarację o dochodach wszystkich członków gospodarstwa domowego za okres pełnych trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku. Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres sześciu miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po złożeniu wniosku w MOPS-ie.

Do dnia 17 maja 2006 r. do podstawy naliczenia dodatku mieszkaniowego przyjmowane były wydatki w wysokości 90% naliczonych i ponoszonych wydatków. Od 18 maja 2006r. zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego do podstawy obliczenia dodatku mieszkaniowego przyjmuje się 100% wydatków. Zgodnie z Uchwałą nr XVIII/195/03 Rady Miejskiej Tomaszowa

Mazowieckiego z dnia 29 grudnia 2003 r. wysokość dodatku mieszkaniowego łącznie z ryczałtem nie może przekraczać 50% wydatków przypadających na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu mieszkalnego lub 50% faktycznych wydatków ponoszonych za lokal mieszkalny, jeżeli powierzchnia tego lokalu jest mniejsza lub równa normatywnej.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. do Sekcji Dodatków Mieszkaniowych, Stypendiów i Zasiłków Szkolnych wpłynęło **2457** wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego, w wyniku czego wydano **2450** decyzji, w tym :

- 48** – odmownych,
- 2402** – przyznających dodatek mieszkaniowy,
- 7** - umorzenie postępowania.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2012r. liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych dla użytkowników lokali mieszkalnych stanowiła **2402**, z czego tworzących mieszkaniowy zasób gminy **1180**, spółdzielczy **763**, prywatny **219** i pozostały **240** .

W 2012 roku z dodatku mieszkaniowego skorzystało **715** gospodarstw jednoosobowych, **506** dwuosobowych, **429** trzyosobowych, **478** czterosobowych, **182** pięciosobowych, **92** sześć- i więcej osobowych.

Najmniejszy przyznany dodatek mieszkaniowy wynosił **17,79** zł. a największy **507,20** zł.

Na wypłatę dodatków mieszkaniowych w 2012 roku w projekcie uchwały budżetowej uchwalono kwotę **2.085.436,00 zł**, a wydatkowano kwotę **2.503.861,04 zł**.

Głównymi powodami odmowy przyznania dodatku mieszkaniowego są :

- wydatki na normatywną powierzchnię użytkową lokalu są mniejsze od kwoty stanowiącej wydatki w/g wskaźnika procentowego: **24** decyzje,
- kwota dodatku jest niższa od 2% kwoty najniższej emerytury w dniu wydania decyzji: **14** decyzji,
- za duży średni miesięczny dochód na 1 członka: **7** decyzji,
- przekroczona powierzchnia normatywna lokalu: **2** decyzje,
- brak odpowiedniego tytułu do lokalu: **1** decyzja.

W wypadku stwierdzenia, że osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy, nie opłaca na bieżąco należności za zajmowany lokal mieszkalny, wypłatę dodatku mieszkaniowego wstrzymuje się do czasu uregulowania zaległości.

W 2012r. wydano **99** decyzji o wstrzymaniu wypłacania dodatku mieszkaniowego.

Jeżeli uregulowanie zaległości nie nastąpi w ciągu 3 miesięcy od dnia wydania decyzji wstrzymującej, decyzja o przyznaniu dodatku mieszkaniowego wygasa.

Z powodu nieuregulowania zaległości wygaszono **39** decyzji. W wypadku uregulowania należności

w określonym terminie tj. 3 m-cy wypłaca się dodatek mieszkaniowy za okres, w którym wypłata była wstrzymana.

Wydano **71** decyzji o uchyleniu wstrzymania wypłacania dodatku mieszkaniowego.

Z innych powodów uchylono i wygaszono **28** decyzji. Łącznie w 2012r. wydano **2694** decyzji.

Za pośrednictwem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej od 1stycznia do 31 grudnia 2012 r. wpłynęły **2** odwołania od decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Piotrkowie Tryb. co stanowi **0,07 %** ogólnej ilości wydanych w/w okresie decyzji.

Jeżeli nie ma podstaw do zmiany decyzji w trybie art. 132 KPA odwołania wnioskodawców wraz z kompletem dokumentów przesyłane są do organu II instancji (SKO).

Stanowisko SKO w sprawie wniesionych odwołań w powyższej sprawie :

<i>Liczba decyzji</i>	<i>Rodzaj decyzji</i>
1	decyzje utrzymujące w mocy decyzje wydane przez MOPS,
1	decyzje uchylające w całości do ponownego rozpatrzenia,

3.1.3 Stypendia i zasilki szkolne

Stypendia i zasilki szkolne, jako organ właściwy realizuje zadania w zakresie przyznawania świadczenia materialnego o charakterze socjalnym.

Stypendium szkolne jest jedną z form pomocy społecznej, którą przyznaje się na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) oraz ustawy o pomocy społecznej art.8 ust.1 pkt. 2 z dnia 12 marca 2004 r. (tekst jedn. Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.).

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Stypendium szkolne może być udzielane w następujących formach:

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą;
- pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników.

Stypendium szkolne przysługuje:

- uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom publicznych kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia;
- wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami realizację odpowiednio obowiązku szkolnego i obowiązku nauki – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;
- uczniom szkół niepublicznych nie posiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;
- słuchaczom niepublicznych kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów nauczycielskich języków obcych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak jak do ukończenia 24 roku życia.

Wniosek o przyznanie stypendium szkolnego składa się do dnia 15 września danego roku szkolnego, a w przypadku słuchaczy kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych do dnia 15 października danego roku szkolnego.

Decyzje administracyjne wydawane są na dany rok szkolny tj. od miesiąca września do czerwca i płatne są w dwóch transzach: I transza do 10 grudnia; II transza płatna do 20 czerwca.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego. O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia uzasadniającego przyznanie tego zasiłku.

W 2012r. otrzymano środki w kwocie **886.908,00 zł**, w tym dotacja celowa budżetu państwa wyniosła **709.526,00zł**. Wydatkowano kwotę **886.315,22 zł**, w tym:

- na stypendia 880.916,09 zł,
- na zasiłki szkolne 5.399,13 zł.

W okresie od 01 stycznia do 30 czerwca 2012r. na stypendia i zasiłki szkolne wydano decyzje na podstawie 833 wniosków, które wpłynęły w okresie od 01 września 2011r. do czerwca 2012r. w tym:

- 826 – przyznających stypendium szkolne,
  - 3 – zasiłki szkolne z powodu zdarzenia losowego,
  - 4 – umorzenia postępowania,
  - 3 – wygaśnięcia decyzji z powodu nie przedłożenia dowodów poniesionych kosztów,
  - 2 – decyzje uchylające w całości i jednocześnie przyznające pomoc.

W okresie od 01 września 2012r. do 31 grudnia 2012r. do Sekcji Dodatków Mieszkaniowych, Stypendiów i Zasiłków Szkolnych wpłynęło 983 wnioski o przyznanie świadczenia materialnego o charakterze socjalnym i zasiłki szkolne, w wyniku czego wydano:

- 973 – przyznających stypendium szkolne,
  - 1 – odmowa przyznania stypendium szkolnego,
  - 9 – zasiłki szkolne z powodu zdarzenia losowego.

W roku 2012 wydano łącznie 1821 decyzji na stypendia i zasiłki szkolne.

3.1.4. Świadczenia Rodzinne i Fundusz Alimentacyjny

Dział Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego realizuje zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego w oparciu o ustawy:

- ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.), obowiązująca od dnia 1 maja 2004r.;
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012r. poz. 1228 późn. zm.), obowiązująca od dnia 1 października 2008r.;
- ustawa z dnia 7 grudnia 2012r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012r. Poz. 1548), obowiązująca do dnia 1 stycznia 2013r.

Przepisy wyżej wymienionych ustaw określają warunki nabywania prawa do **świadczeń rodzinnych** oraz **świadczeń z funduszu alimentacyjnego**, a także zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Aktami wykonawczymi do tych ustaw są rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej, natomiast w sprawach nieuregulowanych mają zastosowanie przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego - ustawa z dnia 14 czerwca 1960 roku (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).

Świadczenia rodzinne to:

1. Zasiłek rodzinny, który od 1 listopada 2012 r. wynosi odpowiednio :

- a. na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia (**77,00 zł** miesięcznie);
- b. na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia (**106,00 zł** miesięcznie);
- c. na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia (**115,00 zł** miesięcznie);

oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:

- a. dodatek z tytułu urodzenia dziecka (**1.000 zł** na dziecko, świadczenie jednorazowe);
- b. dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (**400 zł** miesięcznie);
- c. dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka (**170 zł** miesięcznie na dziecko, nie więcej niż **340 zł** na wszystkie dzieci, w przypadku dzieci niepełnosprawnych kwotę dodatku zwiększa się o **80 zł**, nie więcej niż o **160 zł** na wszystkie dzieci);
- d. dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (**80 zł** miesięcznie);
- e. dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (**60 zł** na dziecko do 5 roku życia, **80 zł** – na dziecko od 5 do 24 roku życia);
- f. dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (**100 zł**, świadczenie jednorazowe);
- g. dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:
  - w związku z zamieszkaniem w miejscowości (**90 zł** miesięcznie, internat / stancja);
  - w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości (**50 zł** miesięcznie).

2. Świadczenia opiekuńcze:

- a. zasiłek pielęgnacyjny (**153 zł** miesięcznie);
- b. świadczenie pielęgnacyjne (**520 zł** miesięcznie do 30 czerwca 2013 roku, 620 zł od 1 lipca 2013 roku).

3. Zapomoga wypłacana przez gminy, na podstawie art. 22a ustawy o świadczeniach rodzinnych.

4. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (1.000 zł na dziecko, świadczenie jednorazowe).

Określone w ustawie pieniądze świadczenia rodzinne mają na celu wspieranie rodziny w realizowaniu jej funkcji opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej związanych z utrzymaniem dziecka w oparciu o kryterium dochodowe, których środkiem finansowania jest budżet państwa. Obok posiadania dziecka na utrzymaniu, głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych, jest przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie z roku

kalendrzowego poprzedzającego okres zasiłkowy. W danym okresie zasiłkowym prawo do świadczeń rodzinnych ustala się na podstawie zaświadczeń z urzędu skarbowego lub oświadczeń o wysokości dochodów uzyskanych przez członków rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy.

Kryterium dochodowe dotyczy dochodu netto, tj. po odliczeniu podatku dochodowego i składek na ubezpieczenie społeczne oraz na ubezpieczenie zdrowotne, które w okresie od dnia **1 listopada 2012r. do 31 października 2014r.** wynosi **539 zł** na osobę lub **623 zł** na osobę, jeśli w rodzinie wychowywane jest dziecko niepełnosprawne. Natomiast od dnia 1 listopada 2014r. wysokość kryterium dochodowego będzie wynosiła odpowiednio 574 zł i 664 zł. Jednakże w przypadku ubiegania się o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka urodzonego po 1 stycznia 2013 roku kryterium dochodowe stanowi kwotę 1.922 zł miesięcznie na osobę w rodzinie.

Określone w ustawie kryterium dochodowe powinny spełnić rodziny ubiegające się o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego oraz od 1 stycznia 2013 roku o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, a także od 1 stycznia 2013 roku dotyczy osób ubiegających się o nowe świadczenie w postaci specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Niezależnie od wysokości dochodu rodziny przyznawany jest zasiłek pielęgnacyjny.

Świadczenia rodzinne przyznawane są na okres zasiłkowy, który to oznacza okres od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego. W przypadku, gdy prawo do świadczeń rodzinnych uzależnione jest od orzeczenia o niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, prawo do powyższych świadczeń ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia. Aby skorzystać z dodatków należy przede wszystkim mieć prawo do zasiłku rodzinnego. Ponadto, do każdego z dodatków wymagane jest spełnienie dodatkowych warunków związanych z tytułem (powodem) przyznania dodatku. Jednocześnie można pobierać kilka rodzajów dodatków.

W trakcie okresu zasiłkowego prawo do świadczeń ustala się ponownie, jeżeli:

- zwiększa lub zmniejsza się liczba członków rodziny, w tym także z powodu ukończenia 25 lat przez dziecko pozostające na utrzymaniu,
- w rodzinie następuje utrata albo uzyskanie dochodu,
- dziecko w wieku do 25 lat uzyska orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności albo upłynął termin ważności poprzedniego orzeczenia,
- nabywa lub traci prawo do urlopu wychowawczego,
- pojawiają się inne zmiany wynikające z ustawy, mające wpływ na dalsze pobieranie

świadczeń (np. zmiana miejsca zamieszkania).

Powyższe zmiany powodują, iż w trakcie okresu zasiłkowego wydawane są decyzje zmieniające, uchylające, wstrzymujące oraz odmawiające przyznania świadczeń.

Jeżeli nie ma podstaw do wzruszenia decyzji ostatecznych, obowiązują one przez cały okres zasiłkowy.

Za osoby pobierające **świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy (od 1 stycznia 2013r.)** organ właściwy opłaca **składkę na ubezpieczenie emerytalno-rentowe** od podstawy odpowiadającej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku pielęgnacyjnego przysługującego na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia 25-letniego okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego).

Również za osoby pobierające **świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy (od 1 stycznia 2013r.)** przyznane na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, opłacana jest **składka zdrowotna**.

Organ właściwy realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego poprzez wydawanie decyzji administracyjnych na podstawie wniosków złożonych przez klientów w ustawowo wyznaczonym terminie wraz z niezbędną dokumentacją.

Problemy z ustaleniem prawa do świadczeń i w konsekwencji ich nie wypłacenie w określonym terminie może wynikać z błędnie wypełnionego wniosku, bądź braku kompletnej dokumentacji. W takiej sytuacji pracownik tut. organu wzywa osobę (wyznaczając określony termin) do uzupełnienia wniosku lub dostarczenia brakujących dokumentów.

Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Ustawy w/w wprowadziły też możliwość przekazywania świadczeń rodzinnych w **formie rzeczowej**, gdyby okazało się że przekazywane świadczenia pieniężne są „marnotrawione”.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego -jak stanowi ustawa – są wypłacane osobom uprawnionym do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez Sąd (np. wyroku sądowego, ugody sądowej, ugody zawartej przed mediatorem) pod warunkiem, że osoba zobowiązana do płacenia alimentów uchyla się od obowiązku łożenia na rzecz dziecka. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są wyłącznie w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, czyli wówczas gdy w okresie dwóch ostatnich miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego są uzależnione od kryterium dochodowego i przysługują w pełnej wysokości, bieżąco ustalonych alimentów, jednakże

w kwocie **nie wyższej niż 500 zł**, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekroczy kwoty **725 zł netto miesięcznie**.

Okres realizacji świadczeń trwa od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego. W okresie wypłaty świadczeń z funduszu może wystąpić sytuacja zmiany wysokości zasądzonych alimentów poprzez ich podwyższenie lub obniżenie. Ustawa, która weszła w życie w dniu 1 października 2008r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wprowadziła nowe przepisy zawierające środki dyscyplinujące, zmierzające do zwiększenia odpowiedzialności osób zobowiązanych do alimentacji.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w świetle ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Drugie zadanie przewidziane w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, polega na podejmowaniu działań wobec dłużników alimentacyjnych (uregulowanego w szczególności w obowiązujących od 1 października 2008 r. przepisach rozdziału 2 w/w ustawy) nastąpiło w oparciu o upoważnienie Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego do prowadzenia postępowania i podejmowania w tych sprawach wielu czynności przeciwko osobom, które w myśl ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nie wywiązują się ze swojego obowiązku, tj.:

1. współpraca organu właściwego dłużnika oraz organu właściwego wierzyciela z komornikiem sądowym (obowiązek przepływu informacji),
2. wywiad alimentacyjny i oświadczenie majątkowe dłużnika,
3. aktywizacja zawodowa dłużnika,
4. złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo niealimentacji,
5. wydanie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy dłużnika,
6. wytoczenie powództwa cywilnego na rzecz obywateli oraz przystąpienie do postępowania sądowego,
7. przekazanie do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego.

Środki te mają na celu usprawnienie egzekucji świadczeń alimentacyjnych oraz odciążenie budżetu państwa z ponoszenia kosztów utrzymania dzieci i osób zależnych, których rodzice nie uczestniczą włożeniu na ich utrzymanie.

Działania te zostały rozpoczęte poprzez wystosowanie pisma wzywającego dłużnika w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego.

Organ właściwy dłużnika w okresie od stycznia 2012 roku do grudnia 2012 r. prowadził postępowanie wobec 1.353 dłużników alimentacyjnych, u których podjęto następujące działania:

1. Wywiad alimentacyjny i oświadczenie majątkowe dłużnika - **556** osób zostało wezwanych,
2. Aktywizacja zawodowa dłużników - **133** wnioski wysłane do Powiatowego Urzędu Pracy w/m,
3. Wszczęcie postępowania dotyczące uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych - **287** wszczęto postępowań,
4. Decyzja dotycząca dłużnika alimentacyjnego:
  - w sprawie uznania za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych – **189** osób
  - w sprawie umorzenia postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego – **92** osób
5. Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo nie alimentacji - **157** wniosków wysłanych do Prokuratury:
  - wszczęcie dochodzenia - **70**
  - odmowa dochodzenia - **61**
  - umorzenie postępowania - **28**
  - zawieszenie postępowania - **6**
  - wyrok skazujący - **60**
6. Złożenie wniosku do Starosty o zatrzymaniu prawa jazdy - **146** wniosków:
  - wszczęcie postępowania - **106**
  - odmowa wszczęcia postępowania - **40**
  - umorzenie postępowania - **75**
  - zatrzymanie prawa jazdy - **20**
  - zwrot prawa jazdy - **4**
  - wniosek bez rozpoznania - **0**
7. Wytoczenie powództwa cywilnego na rzecz obywateli oraz przystąpienie do postępowania sądowego - **0** spraw,
8. Przekazanie do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego - **4 981** informacji,
9. Zgony – **22** sprawy,
10. Dłużnicy z zagranicy – **15** spraw.

Obsługa świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

Na pokrycie kosztów obsługi realizacji świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego przysługuje gminie z budżetu państwa kwota stanowiąca 3% ich wydatków oraz składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Wypłata świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest zadaniem z zakresu administracji rządowej zleconym gminie. Zarówno wypłata tych świadczeń, jak i

koszty ich obsługi finansowane są w formie dotacji celowej w dziale 852 - Pomoc społeczna, w rozdziale 85 212 - Świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Do realizacji powierzonych zadań został utworzony odrębny Dział składający się z dwóch sekcji: Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego, na czele którego stoi Kierownik Działu. Aby cele i zadania pracy były realizowane, pracownicy muszą wykazać się znajomością przepisów i aktów wykonawczych. Pracownicy, którzy są zatrudnieni do tej pracy posiadają wykształcenie wyższe i średnie. Organizowane są co pewien czas szkolenia w celu doskonalenia ich umiejętności. Tak przygotowana kadra jest wzmocniona w swoich działaniach na rzecz klientów także poprzez możliwość skorzystania z porad prawnych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012r. przyjął około **7.442 wniosków świadczeniobiorców** -

dotyczących świadczeń rodzinnych: 6.438,

- dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego: 1.004

oraz **wydał decyzje administracyjne** w sprawach:

świadczeń rodzinnych po uprzednim wszczęciu postępowania na wniosek strony bądź z urzędu – 7.018 decyzji, w tym:

- dotyczących przyznania, zmiany, uchylecia, wstrzymania - 6.086 decyzji,
- dotyczących nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych - 93 decyzje,
- dotyczących odmowy przyznania świadczeń rodzinnych - 260 decyzji,
- dotyczących przyznania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka - 579 decyzji;

świadczeń z funduszu alimentacyjnego po uprzednim wszczęciu postępowania na wniosek strony bądź z urzędu – 2.135 decyzji, w tym:

- dotyczących przyznania, zmiany, uchylecia, wygaszenia - 1.075 decyzji,
- dotyczących nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego - 19 decyzji,
- dotyczących odmowy przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego - 24 decyzji,
- dotyczących zwrotu należności przez dłużnika alimentacyjnego - 797 decyzji,
- dotyczących uznania dłużnika alimentacyjnego - 220 decyzji.

Liczba wniesionych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Piotrkowie Tryb. odwołań od wydanych przez organ właściwy decyzji administracyjnych wyniosła 43, w tym:

- dotyczących świadczeń rodzinnych: 28 spraw,
- dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego: 15 spraw.

Stanowisko organu II instancji w powyższych sprawach:

- decyzji utrzymujących w mocy decyzje wydane przez organ I instancji (w całości lub w części) – 28 sprawy (w tym: 7 świadczeń z funduszu alimentacyjnego),
- decyzji przekazanych do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji – 13 spraw (w tym: 8 świadczeń z funduszu alimentacyjnego),
- decyzji umarzających postępowanie – 1 sprawa,
- uchybienie terminu do wniesienia odwołania – 1 sprawa.

Do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi zostały przekazane 2 sprawy dotyczące odmowy prawa do świadczeń rodzinnych. Jedna została oddalona prawomocnym wyrokiem Sądu Sygn. Akt II SA/Łd 965/11 z dnia 10 października 2011r. Natomiast druga pozostaje nadal w Sądzie.

3.1.5 Realizacja projektu „Wsparcie” w 2012 roku

Projekt „Wsparcie” realizowany był w ramach Priorytetu VII „Promocja integracji społecznej”, Działania 7.1 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji”, Poddziałania 7.1.1 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej” programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Projekt „Wsparcie” współfinansowany jest przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2012r. do działań realizowanych w ramach projektu zrekrutowano 230 osób, w tym: 141 kobiet i 89 mężczyzn do grupy beneficjentów ostatecznych oraz 48 osoby, w tym : 31kobiet i 17 mężczyzn do grupy rezerwowej. 45osób przerwało udział w projekcie, w tym 25 kobiet i 20 mężczyzn. Udział w projekcie zakończyło 185 beneficjentów, w tym 116 kobiet i 69 mężczyzn.

W ramach projektu zrealizowano następujące działania:

Blok warsztatowy obejmujący „Trening Kompetencji Społecznych”, „Warsztaty Aktywizacji Zawodowej”, „Warsztaty z prawa” oraz „Warsztaty Dbam o siebie” w dwunastu grupach. Pierwsze dwie grupy składały się z osób niepełnosprawnych, dla których warsztaty z prawa były przygotowane pod ich kątem, a dodatkowo zastał dla nich zorganizowany warsztat „Niepełnosprawny w życiu społecznym. Warsztaty rozpoczęło 193 beneficjentów, w tym 118K i 75 M, a ukończyło 182, w tym 116K i 66M. Zrealizowano również warsztaty „Szkoła dla rodziców”. Zajęcia ukończyło 54 kobiety i 10 mężczyzn. Beneficjentom zapewniono gorący posiłek i serwis kawowy podczas warsztatów. W ramach projektu realizowano zajęcia dla osób niepełnosprawnych w dwóch grupach wsparcia. Odbłyło się 26 spotkań, po 13 dla każdej grupy. Zajęcia ukończyło 14 kobiet i 16 mężczyzn. Beneficjenci mieli zapewniony serwis kawowy.

Przeprowadzono również indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym w celu ustalenia

indywidualnego planu poszukiwania zatrudnienia. 184 osoby odbyły konsultacje w tym, 66 mężczyzn i 118 kobiet. W sumie doradca zrealizował 368 konsultacji.

Radca prawny także prowadził indywidualne konsultacje prawne. W sumie odbyło się 140 konsultacji dla 62 beneficjentów, w tym 15 M i 47K.

Asystent rodzinny objął działaniami 20 rodzin. Działania były głównie ukierunkowane na wspieranie rodzin w rozwiązywaniu problemów: lokalowych (eksmisji, zadłużeń oraz remontów), związanych z chorobą alkoholową oraz wychowawczych. Wspierał również dzieci w kłopotach z nauką oraz wyborem kierunku kształcenia. Asystent wspierał rodziny w załatwianiu spraw w różnych urzędach oraz w sądzie.

Przeprowadzono następujące szkolenia:

- „Prawo jazdy kat. C” dla 12 mężczyzn. Szkolenie ukończyło 11 beneficjentów, jeden przerwał udział w projekcie egzamin zdało 10 osób.
- „Prawo jazdy kat. D” dla 6 mężczyzn. Egzamin państwowy na prawo jazdy zdało go tylko 3 beneficjentów.
- „Operator stacji paliw dla 17 mężczyzn. Egzamin zdało 16 mężczyzn, jeden nie podszedł do egzaminu z powodu wcześniejszego zgonu.
- „Ogrodnik terenów zielonych” dla 12 beneficjentów projektu, w tym 10 kobiet i 2 mężczyzn. Szkolenie ukończyło i zdało egzamin 11 beneficjentów, w tym 9 kobiet i 2 mężczyzn.
- „Kurs kwalifikacji wstępnej na przewóz osób” dla 3 mężczyzn. Wszyscy beneficjenci ukończyli szkolenie i zdali egzamin.
- „Prawo jazdy kat. C+E” dla 9 mężczyzn. Szkolenie ukończyli wszyscy beneficjenci. Egzamin państwowy zdało i uzyskało kwalifikacje zawodowe 5 beneficjentów.
- „Elektryk” dla 9 mężczyzn. Szkolenie ukończyli i zdali egzamin wszyscy beneficjenci.
- „Kadry i płace” dla 14 beneficjentów, w tym 13 kobiet i 1 mężczyzny. Szkolenie ukończyło i zdało egzamin 13 osób (12K i 1M). Jedna kobieta przerwała udział w projekcie i nie ukończyła szkolenia.
- „Kelner-barman” dla 9 kobiet. Szkolenie ukończyło i zdało egzamin 9 kobiet.
- „Pracownik administracyjno-biurowy” dla 12 beneficjentów, w tym 9 kobiet i 3 mężczyzn. Szkolenie ukończyło i zdało egzamin 12 beneficjentów (9 kobiet i 3 mężczyzn).
- „Nowoczesny sprzedawca” dla 17 kobiet. Wszyscy beneficjenci zdali egzamin i uzyskali kwalifikacje zawodowe.
- „Nowoczesny pracownik sprząający” dla 24 kobiet. Szkolenie ukończyli wszyscy

beneficjenci i uzyskali prawo wykonywania zawodu.

- „Spawacz” dla 8 beneficjentów, w tym 8 mężczyzny. Szkolenie ukończyli wszyscy beneficjenci i uzyskali prawo wykonywania zawodu oraz zaświadczenia lekarskie potwierdzające ich zdolność do pracy.
- „Kurs kwalifikacji wstępnej na przewóz rzeczy” dla 11 mężczyzn. Jedenastu beneficjentów zakończyło udział w szkoleniu, a egzamin państwowy zdało 8 beneficjentów.
- „Wykańczanie wnętrza” dla 17 mężczyzn. Szkolenie ukończyło 16 beneficjentów, jeden przerwał udział w projekcie.
- „Kucharz małej gastronomii z elementami cateringu” dla 20 kobiet. Szkolenie ukończyło, zdało egzamin oraz uzyskało zaświadczenia lekarskie 20 kobiet.
- „Opiekunka dziecięca” dla 20 beneficjentek ostatecznych projektu. Szkolenie ukończyły wszystkie beneficjentki, które uzyskały certyfikaty i zaświadczenia lekarskie.
- „Podstawy księgowości” dla 7 beneficjentek ostatecznych projektu. Szkolenie ukończyło i uzyskało uprawnienia 7 osób, w tym 5 kobiet i 2 mężczyzn.

W ramach projektu zrealizowano opiekę 36 dzieciom beneficjentów projektu na czas ich obecności na zajęciach. Zajęcia świetlicowe odbywały się w Krainie Dobrej Zabawy „Vikolandia”. Dzieciom zapewniono posiłki podczas zajęć. Nie zrealizowano zajęć szkolnych mimo, iż zawarto umowę z firmą „Żak” na prowadzenie zajęć szkolnych z zakresu „Biomasaż” dla jednej beneficjentki. Kobieta rozpoczęła naukę w miesiącu marcu, ale przerwała udział w projekcie, a kolejna która była skierowana do szkoły od września odbyła tylko jedno zajęcia i również przerwała udział w projekcie. Zostały zakupione talony na usługi stomatologiczne dla 179 beneficjentów, kosmetyczne dla 127 kobiet oraz fryzjerskie dla 204 osób. Opłacono składki zdrowotne 85 kobietom oraz 43 mężczyznom. Pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną z 230 beneficjentami (141 kobiet i 89 mężczyzn).

Motywowali beneficjentów do aktywnego korzystania z działań realizowanych w ramach projektu. Pomagali beneficjentom rozwiązywać bieżące problemy oraz wypłacono im zasiłki celowe: na zakup biletów na dojazd na zajęcia, na zakup żywności i opału, na zakup odzieży i obuwia. Wypłacono również zasiłki celowe na pokrycie egzaminu poprawkowego dotyczącego prawa jazdy oraz pobytu dzieci w przedszkolu. W sumie wypłacono 510 zasiłków. Zostały zrealizowane wycieczki: do Łodzi dla 65 osób, w Góry Świętokrzyskie, w której wzięły udział 62 osoby, do Pacanowa, w której wzięło udział 105 osób. Zakupiono 466 sztuk biletów dla beneficjentów i ich rodzin. Zrealizowano przedstawienie teatralne dla 156 dzieci z okazji „Dnia Dziecka” oraz wydano 156 dzieciom paczek z tej okazji. Zrealizowano także letni wyjazd

integracyjny dla 30 dzieci. Zajęcia odbywały się w Chłapowie w Ośrodku Wczasowo-Kolonijnym „Admirał”. W ramach projektu zakupiono meble do biura projektu: 3 szafy, kartotekę oraz projektor multimedialny.

Na realizację projektu „Wsparcie” w 2012r. MOPS otrzymał dofinansowanie w kwocie **1440497,49** zł i wniósł wkład własny w wysokości **168996,91** zł, w sumie koszt ogółem wynosiły **1609494,40** zł. Projekt realizowano na kwotę **1513956,17** zł, w tym dofinansowanie **1354990,77** zł i wkład własny **158965,40** zł.

Rozdział III. Zatrudnienie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej

Na dzień 31 grudnia 2012 roku MOPS w Tomaszowie Maz. zatrudniał 90 osób, w tym:

1) zadania własne - 71 osoby (etatowo - 69):

starszy specjalista pracy socjalnej – koordynator -1 osoba,

starszy specjalista pracy socjalnej – 3 osoby,

specjalista pracy socjalnej – 16 osób,

starszy pracownik socjalny - 8 osób,

    pracownik socjalny -7 osób,

    opiekun w ośrodku pomocy społecznej - 5 osób,

    pozostali pracownicy - 36 osób.

2) zadania zlecone – świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny - 15 osób (etatowo – 13,5)

W 2012 roku średnioroczne zatrudnienie w Ośrodku w przeliczeniu na etaty wynosiło 90,7.

Ponadto w 2012 roku Ośrodek zorganizował staż dla 17 osób bezrobotnych skierowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim i dla 1 osoby skierowanej z Fundacji Aktywnej Rehabilitacji FAR.

Rozdział IV. Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

W roku 2012 wydatkowano kwotę: **41.011.367,94 zł**, w tym:

na realizację zadań zleconych wydatkowano kwotę **21.118.239,56 zł**, z tego:

1. Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (rozdział 85212):	20.659.970,58
w tym wydatkowano na:	
- wypłatę świadczeń rodzinnych	15.348.000,60
- wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego	4.167.319,66
- opłacenie składek na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające zasiłki pielęgnacyjne	524.702,16
- koszty obsługi zadania	619.948,16
2. Składki na ubezpieczenie zdrowotne (rozdział 85213)	102.492,00
3. Wydatki na sprawowanie opieki „opiekun prawny” oraz na obsługę zadania (rozdział 85219)	9.976,98
4. Świadczenie finansowe dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (rozdział 85295)	345.800,00

Na realizację zadań własnych rozdysponowano środki finansowe w łącznej wysokości:

19.893.128,38 zł, z tego:

1. Utrzymanie ogrzewalni (rozdział 85154)	90.133,80
2. Piecza zastępcza (rozdział 85204)	18.511,65
3. Asystent rodziny (85206)	18.357,30
- dotacja celowa	7.247,36
- środki własne gminy	11.109,94
4. Świadczenia rodzinne, świadczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (rozdział 85212)	70.180,16
5. Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej (rozdział 85213)	225.929,35
6. Zasiłki i pomoc w naturze (rozdział 85214)	6.102.042,06
w tym:	

- zasiłki okresowe		1.743.845,45
- zasiłki celowe		1.453.522,54
- zasiłki celowe specjalne		23.876,44
- pomoc rzeczowa		1.847,66
- środki czystości dla podopiecznych		5.901,55
- sprawienie pogrzebu		11.450,00
- opłacenie pobytu w DPS		2.861.598,42
7. Dodatki mieszkaniowe (rozdział 85215) wydatkowano kwotę:		2.503.861,04
8. Zasiłki stałe (rozdział 85216) wydatkowano kwotę:		3.226.863,57
9. Na utrzymanie Ośrodka (rozdział 85219)		3.333.483,32
w tym:		
- na wynagrodzenia i pochodne		2.968.853,05
- pozostałe wydatki rzeczowe		364.630,27
10. Usługi opiekuńcze (rozdział 85228) wydatkowano kwotę:		145.606,11
11. Pozostała działalność (rozdział 85295) wydatkowano kwotę:		1.757.888,63
w tym:		
- posiłki w szkołach i przedszkolach		805.744,44
- dotacja celowa	664.447,80	
- środki własne gminy	141.296,64	
- posiłki dla dorosłych		219.143,36
- dotacja celowa	35.821,56	
- środki własne gminy	183.321,80	
- zasiłki celowe		347.280,00
- dotacja celowa	243.096,00	
- środki własne gminy	104.184,00	
- prace społecznie użyteczne		113.737,50
- dowóz posiłków (dotacja celowa)		12.032,94
- utworzenie nowego punktu żywieniowego		14.978,60
- modernizacja Domu Dziennego Pobytu		244.971,79
Wydatki dotyczące realizacji projektu „WSPARCIE”		1.513.956,17
12. Pomoc materialna dla uczniów (rozdział 85415)		886.315,22
w tym:		
- stypendia dla uczniów	880.916,09	
- zasiłki szkolne	5.399,13	

Powyższe opracowanie ukazuje działania podejmowane przez pracowników i kadre zarządzającą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim, których celem jest zarówno usprawnienie funkcjonowania Ośrodka jak i skuteczna, lepsza i profesjonalna praca na rzecz obsługi podopiecznych.